Çevre Sorunları ve Felsefe · Tekrar Föyü

Ad Soyad: .....
Sınıf / No: .....

Ünite özeti

Çevre nedir?
- İnsanı kuşatan ve yaşamını etkileyen koşulların bütünü
- Fiziksel çevre: doğal ve yapay unsurlar
- Sosyokültürel çevre: insan ilişkileri

Çevre felaketleri
- Aral Gölü: hatalı uygulamalar yüzünden büyük ölçüde kurudu
- Bhopal, 1984: tarım ilacı fabrikasında gaz kaçağı
- Ortak nokta: arkalarında insan faaliyetleri var

Kadim kültürler ve modern Batı
- Kadim kültürlerde doğa değerli: Hititler, Gölpınar Barajı
- Modern Batı: doğa bir makine, insan için bir kaynak
- 1960'lardan sonra insan ile çevre arasında denge arayışı

Nedenler ve çözümler
- Neden: ekonomik ve teknolojik gelişmeler
- Çözüm: sürdürülebilir kalkınma ve çevre dostu teknolojiler
- Uluslararası sözleşmeler: Montreal 1987, Kyoto 1997

Çevre etiği
- Doğaya karşı ahlaki sorumluluğu felsefi olarak inceleyen uygulamalı etik alanı
- 20. yüzyılda ortaya çıktı
- Öncüler: John Muir ve Aldo Leopold

Felsefe tarihinde doğa
- Aristoteles: doğanın değeri insana faydası kadardır
- Orta Çağ: doğa Tanrı'nın eseri olduğu için değerlidir
- Bacon: bilgi güçtür · Descartes: merkezde akıllı insan, çevresinde mekanik doğa

Çevre etiğinin üç sorusu
- Merkezde kim var: insan mı, doğa mı?
- Doğanın değeri araçsal mı, içsel mi?
- Bakış bireyci mi, bütüncül mü?

Üç temel yaklaşım
- İnsan merkezci: doğanın değeri araçsaldır, etik insanlar arasındadır
- Canlı merkezci: bütün canlılar kendi başına değerlidir
- Çevre merkezci: cansız doğa da etiğin içindedir

İki yaklaşım daha
- Derin ekoloji: çevre insandan bağımsız olarak değerlidir
- Fütüristik: doğayı gelecek kuşaklardan ödünç aldık
- İnsan doğanın sahibi değil, koruyucusudur

Felsefi metin yazmak
- Problemi tanımla, kavramlarını kullan
- Argüman kur ve gerekçelendir
- Filozofların terimlerini yansıt, açık ve düzgün yaz

felsefesinifi.com

Kendini Dene

Ad Soyad: .....
Sınıf / No: .....

A. Çoktan seçmeli

1. Doğanın değerini insana sağladığı faydaya bağlayan yaklaşım hangisidir?
A) İnsan merkezci
B) Canlı merkezci
C) Çevre merkezci
D) Derin ekoloji

2. Çevre merkezci yaklaşımı canlı merkezci yaklaşımdan ayıran nedir?
A) Cansız varlıkları da etiğin içine almak
B) İnsanı en değerli varlık saymak
C) Gelecek kuşakları merkeze almak
D) Doğayı bir makine olarak görmek

3. "Doğayı gelecek kuşaklardan ödünç aldık." düşüncesi hangi yaklaşıma aittir?
A) İnsan merkezci
B) Fütüristik
C) Canlı merkezci
D) Derin ekoloji

4. Bhopal faciası hangi olaydır?
A) Tarım ilacı fabrikasında gaz kaçağı
B) Bir gölün büyük ölçüde kuruması
C) Bir orman yangını
D) Bir petrol tankeri kazası

5. "Bilgi güçtür." sözü hangi düşünüre aittir?
A) Descartes
B) Aristoteles
C) Bacon
D) Hobbes

6. Çevre etiği hangi yüzyılda ortaya çıkmıştır?
A) 17. yüzyıl
B) 18. yüzyıl
C) 19. yüzyıl
D) 20. yüzyıl

7. Routley'nin "son insan" düşünce deneyi neyi tartışmaya açar?
A) Doğanın yalnızca insana yararı için mi değerli olduğunu
B) Teknolojinin hızını
C) Felsefenin tanımını
D) Bilimsel yöntemi

8. Felsefi metin yazarken ilk adım hangisidir?
A) Dil kurallarını kontrol etmek
B) Problemi açıkça tanımlamak
C) Filozof adları sıralamak
D) Sonucu yazmak

B. Doğru mu, yanlış mı?

1. Çevre merkezci yaklaşım insanı ekosistemin eşit bir parçası sayar.	D / Y
2. İnsan merkezci yaklaşım doğayı korumaya karşıdır.	D / Y
3. Canlı merkezci yaklaşım cansız varlıkları da kapsar.	D / Y
4. Aral Gölü'nün kuruması hatalı uygulamaların sonucudur.	D / Y
5. Orta Çağ'da doğa, Tanrı'nın eseri olduğu için değerli görülür.	D / Y
6. Derin ekolojiye göre çevre, insana faydası kadar değerlidir.	D / Y

felsefesinifi.com

C. Eşleştir

Soldaki kavramın yanına sağdaki doğru açıklamanın harfini yaz.

1. İnsan merkezci ( )	a) Cansız doğa da etiğin içindedir
2. Canlı merkezci ( )	b) Çevre insandan bağımsız olarak değerlidir
3. Çevre merkezci ( )	c) Merkezde gelecek kuşaklar vardır
4. Derin ekoloji ( )	d) Doğaya zarar vermeden insan yaşamını iyileştirmek
5. Fütüristik yaklaşım ( )	e) Doğanın değeri araçsaldır
6. Sürdürülebilir kalkınma ( )	f) Bütün canlılar kendi başına değerlidir

D. Düşün ve yaz

1. Doğa neden değerli: bize yaradığı için mi, yoksa kendisi için mi? Gerekçesiyle yaz.

2. Bir nehre baraj yapılacak. Hangi yaklaşımla karar verirdin? Neden?

3. Kadim kültürlerin doğaya bakışından bugün ne öğrenebiliriz?

felsefesinifi.com

Cevap Anahtarı

A

1. A) İnsan merkezci
2. A) Cansız varlıkları da etiğin içine almak
3. B) Fütüristik
4. A) Tarım ilacı fabrikasında gaz kaçağı
5. C) Bacon
6. D) 20. yüzyıl
7. A) Doğanın yalnızca insana yararı için mi değerli olduğunu
8. B) Problemi açıkça tanımlamak

B

1. Doğru
2. Yanlış
3. Yanlış
4. Doğru
5. Doğru
6. Yanlış

C

1. İnsan merkezci: e
2. Canlı merkezci: f
3. Çevre merkezci: a
4. Derin ekoloji: b
5. Fütüristik yaklaşım: c
6. Sürdürülebilir kalkınma: d

felsefesinifi.com